

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 173/2011-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť H. B., P., zastúpenej advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9 Co/71/2010 z 28. októbra 2010 v časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov konania a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť H. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. marca 2011 doručená sťažnosť H. B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co/71/2010 z 28. októbra 2010 v časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov konania.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že namietaným uznesením krajského súdu jej neboli *„priznané vyčíslené trovy konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia s poukazom na skutočnosť, že navrhovateľ, hoci zobral svoj návrh späť, zobral ho späť pre správanie odporcu - sťažovateľky a že návrh bol podaný dôvodne“*, čím boli porušené jej označené práva.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd *„neaplikoval platné právo v súlade s bežne zaužívanými postupmi, ale použil svojský výklad zakladajúci sa na ľubovôli, ktorý žiadnym spôsobom neodôvodnil“*, a prvostupňový Okresný súd Piešťany (ďalej len okresný súd) zastavil konanie vo veci samej z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom, pričom o náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Svoje rozhodnutie v tejto časti právne významným spôsobom neodôvodnil, naopak, odôvodnil ho iba s poukazom na to, že *„návrh bol podaný dôvodne navrhovateľom, pretože pokiaľ by si sťažovateľka plnila svoju povinnosť, navrhovateľ by sa nedomáhal svojho práva súdnou cestou.“*

Takéto odôvodnenie rozhodnutia sa celkom vymyká hraniciam zákonného rozhodnutia, je v rozpore s ustálenou judikatúrou súdov a domnievam sa, že javí znaky svojvôle pri rozhodovaní.“

Sťažovateľka tvrdí, že *„zastavenie konania zaviniť celkom jednoznačne navrhovateľ, pretože zobral svoj návrh na začatie konania späť, a preto náhrada trov konania patrí v súlade s § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p. mne ako odporkyni“* a jeho rozhodnutie nemá žiadnu logiku, keďže krajský súd sa s rozhodnutím okresného súdu stotožnil a nijako ho tiež bližšie neodôvodnil.

Sťažovateľka na základe uvedeného žiadala, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že *„Uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/71/2010-443 zo dňa 28. 10. 2010 došlo k*

porušení ústavného práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a článku 6 ods. 1 Dohovoru...“, zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Domáha sa taktiež úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach.

Zo sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľka vidí porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v spôsobe neodôvodneného výkladu a následnej aplikácii ustanovení § 146 ods. 1 a 2 OSP v časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov konania krajským súdom.

Ústavný súd zistil, že v uvedenej právnej veci, kde sťažovateľka vystupuje ako odporkyňa, okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 4 C/108/2008 zo 4. septembra 2009 o zastavení konania (zo strany navrhovateľa došlo k späťvzatiu návrhu v júni 2009), zároveň účastníkom konania nepriznal náhradu trov konania a zrušil svoje rozhodnutia o uložení poriadkových pokút sťažovateľke z 1. októbra a 12. novembra 2008.

Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenie „§ 146 ods. 1 písm. c) OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca...“, a odôvodnil ho takto: „Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ zobrať svoj návrh v celom rozsahu späť a odporkyňa zastúpená svojím právnym zástupcom so späťvzatím návrhu súhlasila, súd konanie zastavil. Súd nepriznal žiadnemu účastníkovi právo na náhradu trov konania z dôvodu, že súd je toho názoru, že návrh navrhovateľa bol podaný dôvodne /tu súd poukazuje, že sa týmto nevyjadruje k dôvodnosti výšky požadovanej istiny/ a teda pokiaľ by si odporkyňa plnila svoju povinnosť, navrhovateľ by sa nedomáhal svojho práva súdnou cestou. Súd je toho názoru, že navrhovateľ zobrať návrh, podaný dôvodne, späť pre správanie odporcu a preto je povinný odporca uhradiť trovy konania. Keďže si ale navrhovateľ žiadne trovy konania neuplatnil, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Pokiaľ ide o správanie odporkyne, súd má na mysli skutočnosť, že odporkyňa sa nezúčastnila na pojednávaniach konaných dňa: 15. 10. 2001, 12. 11. 2001, 6. 2. 2002, 6. 3. 2002, 1. 10. 2008, 22. 10. 2008, 12. 11. 2008, 24. 11. 2008 (neprevzala predvolanie), 12. 1.

2009, 25. 3. 2009, 6. 5. 2009 (t. j. 11 krát sa sudca snažil vypočítať odporkyňu na pojednávaní), pričom vždy sa ospravedlnila práce neschopnosťou v časovom intervale tak 1 až dva dni pred pojednávaním a potvrdenie o PN často doručila súdu až dodatočne. Odporkyňa sa zúčastnila osobne len na jednom - jedinom pojednávaní dňa 19. 9. 2001“.

Proti rozhodnutiu vo výroku o trovách podala sťažovateľka 18. septembra 2009 odvolanie, v ktorom namietala, že okresný súd „svoje rozhodnutie o náhrade trov konania ... právne významným spôsobom neodôvodnil, naopak odôvodnil ho s poukazom na to, že návrh bol podaný dôvodne navrhovateľom, pretože pokiaľ by som si plnila svoju povinnosť, navrhovateľ by sa nedomáhal svojho práva súdnou cestou.

Takéto odôvodnenie rozhodnutia sa celkom vymyká hraniciam zákonného rozhodnutia, je v rozpore s ustálenou judikatúrou súdov a domnievam sa, že javí znaky svojvôle pri rozhodovaní...“.

Navrhla, aby krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku zmenil a priznal sťažovateľke náhradu trov konania v sume 895,01 € s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 OSP [prípadne zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP].

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom uznesenia krajského súdu (a s obsahom mu predchádzajúceho uznesenia okresného súdu) dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP, aj primerane odôvodnil.

Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí stotožnil s názorom okresného súdu, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, a to z dôvodov podľa § 146 ods. 1 písm. e) OSP, a uznesenie okresného súdu v tejto napadnutej časti potvrdil. K odvolaniu napadnutej časti uviedol: „Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd musí prihliadať k pomeru úspechu účastníkov v konaní. Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, prizná súd náhradu trov, ktoré potreboval na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd

náhradu trov pomerne rozdelí, alebo vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trov. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trov konania odporca (§ 146 ods. 2 O. s. p.).

Ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta O. s. p., z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trov konania. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 1992, sp. zn. 2 Obo 183/92.)

Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trov (§ 146 ods. 2 veta prvá O. s. p.).

V danom prípade treba vychádzať z princípu zavinenia z procesného dôvodu, ktorý je rešpektovaný citovaným ustanovením. Súd prvého stupňa správne postupoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania, keď posudzoval vec z procesného hľadiska.

Odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia.

Na základe zistených skutkových okolností súd prvého stupňa v napadnutej časti rozhodol vecne správne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Z tohto dôvodu odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne podľa ustan. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

S poukazom na ustan. § 219 ods. 2 O. s. p. svoje rozhodnutie odvolací súd podrobnejšie neodôvodňuje s konštatovaním správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.“.

Vychádzajúc z uvedeného odôvodnenia ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje a domnieva sa, že mal postupovať pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 146 ods. 2 OSP, a nie podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

Napadnuté uznesenie krajského súdu týkajúce sa nepriznania trov konania v danej veci je síce stručné, ale napriek tomu z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné. Všeobecné súdy sa pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vôbec neodchýlili od znenia príslušného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku [§ 146 ods. 1 písm. c) OSP], ktoré bolo v danom prípade aplikované a podľa ktorého *„žaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené“*, aby mohol ich rozhodnutia prípadne ústavný súd korigovať.

Subjektívny názor sťažovateľky o porušení jej práv nie je ani dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by umožnili prijatie takéhoto záveru aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Sťažovateľka zastúpená advokátom (kvalifikovaným právnym zástupcom), neuviedla žiadnu konkrétnu judikatúru (rozhodnutia) všeobecných súdov, ktorá by podporila jej argumenty, že krajský súd rozhodol v tejto veci inak, *„než je v súdnej praxi doteraz v obdobných prípadoch zaužívané“*.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde hlavne z dôvodu oneskorenosti, ako aj zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2011